

Komisija za pripravo pripomb na Osnutek strategije razvoja iger na srečo v Sloveniji

Številka: 461-1/2010

Datum: 18.5.2010

ZADEVA: Sklepi komisije za pripravo pripomb na osnutek strategije razvoja iger na srečo

Na podlagi sklepa Mestnega sveta Mestne občine Nova Gorica z dne 6.5.2010 je bila v Mestni občini Nova Gorica ustanovljena Komisija za pripravo pripomb na Osnutek strategije razvoja iger na srečo v Sloveniji (v nadaljnjem besedilu; Komisija). Komisija v sestavi: pet predstavnikov Mestne občine Nova Gorica, predstavnik družbe HIT d.d. in predstavnika igralnih salonov je na 2. seji sprejela naslednje sklepe:

1.

Komisija za pripravo pripomb na Osnutek strategije razvoja iger na srečo v Sloveniji nasprotuje dokumentu »Osnutek strategije razvoja iger na srečo v Sloveniji«.

2.

Komisija od predlagatelja zahteva podaljšanje javne obravnave »Osnutka strategije razvoja iger na srečo v Sloveniji« za tri mesece. **(predstavniki igralnih salonov se do tega sklepa niso opredelili).**

3.

Mestna občina Nova Gorica, ki nosi številne negativne posledice te dejavnosti, skupaj z nosilci igralniške dejavnosti pripravi strokovno revizijo omenjene strategije.

4.

Komisija posreduje predlagatelju strategije naslednje pripombe, ki jih mora upoštevati pri pripravi novega dokumenta:

Izhodišča za pripravo strategije:

Izhodišča za pripravo Strategije razvoja iger na srečo v Sloveniji morajo temeljiti na realnih predpostavkah. V Mestni občini Nova Gorica je skoncentrirane največ igralniške dejavnosti, zato morajo pri pripravi izhodišč in same strategije aktivno sodelovati predstavniki Mestne občine Nova Gorica, predstavniki podjetja Hit d.d. in predstavniki igralnih salonov.

Spremembe v lastniški strukturi

Nasprotujemo privatizaciji igralništva v kratkoročnem obdobju. Državne igralnice naj se v kratkoročnem obdobju uvrstijo kot strateške naložbe države. **(predstavniki igralnih salonov se do te pripombe niso opredelili)**

Delitev dajatev od iger na srečo

Potrebno je natančno opredeliti upravičence do enotnega davka od iger na srečo in njihov delež. Delež domicilnim lokalnim skupnostim ne sme biti nižji od sedaj veljavnega.

Namenska uporaba igralniške dajatve

Namenska uporaba igralniške dajatve se mora podrobneje opredeliti že v sami strategiji in mora upoštevati celovit vpliv igralniške dejavnosti na lokalno okolje. Prav tako naj se zagotovi pregledna in namenska poraba te dajatve. Lokalna skupnost na zaokroženih turističnih območjih mora vsakih 8 let pripraviti predpisano celoviti študijo vplivu igralništva na razvoj lokalne skupnosti.

Podeljevanje koncesij po sistemu javnih dražb

Zavračamo podeljevanje koncesij na podlagi javnih dražb in zahtevamo, da se natančneje in podrobneje opredeli način in merila za zmanjševanje in podeljevanje koncesij.

Kategorizacija igralnic

Predlagana kategorizacija je neprimerna, saj ne daje nobenih konkurenčnih prednosti obstoječim državnim igralnicam. **(predstavniki igralnih salonov se s pripombo ne strinjajo)**

Soglasja lokalnih skupnosti za opravljanje igralniške dejavnosti na njenem območju:

Lokalna skupnost mora podati soglasje za vsako novo koncesijo na njenem območju.

Lokacije novih igralnic in igralnih salonov

Novo igralnice in igralni saloni ne smejo biti locirani ob prometnih tokovih igralcev obstoječim, razen če je lokacija novih igralnic in igralnih salonov bistveno oddaljena od obstoječih.

Organ nadzora in problematično igranje

Podpiramo zamisel o ustanovitvi Javne agencije, ki bi delovala kot nadzorni organ in predlagamo umestitev Centra za zdravljenje odvisnosti od iger na srečo v strategijo. Omenjeni organizaciji morata imeti sedež na območju kjer je koncentracija igralništva največja.

Soglasje Vlade RS

V vseh odločitvah tako za dodeljevanje, podaljšanje ali odvzem koncesije mora odločati Vlada RS.

Možnost lastninjenja zaposlenim

V strategiji naj se natančneje opredeli možnost lastninjenja državnih igralnic s strani zaposlenih v tej panogi.

OBRAZLOŽITEV

Izhodišča za strategijo razvoja iger na srečo v Sloveniji

Izhodišča za pripravo strategije ne temeljijo na realnih osnovah. Pri pripravi dokumenta morajo aktivno sodelovati predstavniki Mestne občine Nova Gorica in ostali nosilci igralniške dejavnosti.

Spremembe v lastniški strukturi

Predlagane spremembe v lastniški strukturi pomenijo privatizacijo igralništva oziroma razprodajo igralniških družb v državni lasti. V tem trenutku bi bila privatizacija nesmiselna in ne predstavlja vestnega in gospodarnega ravnanja z državno lastnino. Ta zagotovo ni primerna v času ko igralniška podjetja, zaradi gospodarske recesije poslujejo slabše kot bi sicer. Sanacijski načrti državnih igralnic obljublajo izboljšanje poslovanja in s tem posledično večjo vrednost državnih igralniških podjetij oziroma državnega premoženja. Zaradi slednjega se zdi privatizacija v tem trenutku neprimerna.

Delitev dajatev od iger na srečo

Predlog delitve enotnega davka od iger na srečo med upravičence kjer obstaja neposredna povezava med prirejanjem iger na srečo in vplivom na lokalno okolje in obremenjenostjo lokalne infrastrukture je dobrodošla. Potrebno pa je natančno opredeliti kolikšen delež te dajatve bo pripadal lokalnim skupnostim, ki so z igralništvom najbolj obremenjene. Po trenutni zakonodaji pripada lokalnim skupnostim 47,8% delež koncesijske dajatve, ki se nikakor ne sme zmanjšati.

Namenska poraba igralniške dajatve

Glede namenske uporabe igralniške dajatve je potrebno poudariti, da mora biti ta namenjena tudi za ureditev javne infrastrukture in ne izključno za turistično infrastrukturo. Namreč urejena javna infrastruktura (ceste, vpadnice, pločniki, parkirišča, zelenice ipd.) je osnova za razvoj turizma. Del igralniške dajatve bi morali nameniti tudi višanju kakovosti bivanja v lokalnem okolju (socialna politika, družbene dejavnosti ipd.).

Podeljevanje koncesij po sistemu javnih dražb

Osnutek po eni strani predvideva postopno zmanjšanje koncesij, po drugi strani pa podelitev novih koncesij. Podeljevanje koncesij na podlagi javnih dražb ko ponudniki predlagajo plačilo koncesije je lahko sporno, saj se s tem omogoča pridobitev koncesij podjetjem, ki niso vlagala v igralniški prostor. Kot primer lahko navedemo podjetje HIT d.d., ki na Goriškem deluje že 25 let in je z izdatnimi vložki v igralniško in turistično ponudbo ustvarilo eno najzanimivejših igralniških in turističnih destinacij v tem delu Evrope. Že podeljene igralniške koncesije ne smejo zapasti v sistem javnih dražb, saj morebitni novi dražitelji v obstoječo igralniško in turistično ponudbo niso ničesar vlagali. Obstoječim koncesionarjem je potrebno, zaradi njihovih dosedanjih vložkov zagotoviti prednost pri podaljševanju igralniških koncesij in dodeljevanju novih koncesij. Prav tako je potrebno natančno opredeliti način in merila za zmanjševanje in podeljevanje koncesij.

Kategorizacija igralnic:

Obstoječi Zakon o igrah na srečo vključno s pravilniki omogoča približevanje ponudbe med igralnicami in igralnimi saloni. Razvoj tehnologije je sicer k temu tudi pripomogel, lahko pa bi z drugačno zakonsko regulativo ta isti razvoj tehnologije omogočil tudi večje razlikovanje ponudbe med igralnicami in igralnimi saloni. Zato predlagamo, da se vsebina po vrstah ponudbe med igralnicami in igralnimi saloni ne zmanjšuje ampak nasprotno povečuje.

Soglasja lokalnih skupnosti za opravljanje igralniške dejavnosti na njene območju:

V strategiji je sicer opredeljeno, da lokalna skupnost daje soglasje pri oblikovanju zaokroženih igralniških območij, potrebno pa je zagotoviti, da se lokalna skupnost opredeli do vsake posamične nove koncesije v lokalnem okolju. Aktualni Zakon o igrah na srečo navaja, da je potrebno ob podelitvi nove koncesije predhodno pridobiti soglasje lokalne skupnosti. Menimo, da bi morali s to prakso nadaljevati, saj se s tem zagotavlja vpliv lokalne skupnosti na urejanje in usmerjanje razvoja igralništva v dotični lokalni skupnosti.

Organ nadzora in problematično igranje:

Kljub temu, da strategija navaja potrebo po določitvi načina spremljanja in preučevanja negativnih posledic iger na srečo ter preučitvi dostopnosti in učinkovitosti programov preventive in zdravljenja za zasvojene z igrami na srečo, predlagamo, da se to področje podrobneje in sistematično uredi v okviru Centra za zdravljenje odvisnosti od iger na srečo. Ravno tako predlagamo, da je potrebno doreči način financiranja in delovanja omenjenega centra.

Možnost lastninjenja zaposlenim

Nič ni v strategiji omenjena možnost lastninjenja zaposlenim. Prav zaradi afere HIT in nepravilnosti, ki so se dogajale v igralniški dejavnosti, je država igralnice 100 % poddržavila in s tem onemogočila tudi zaposlenim solastništvo. (23. člen ZLPP), čeprav so takratni delavci tudi iz svojih prispevkov kupovali določene poslovne objekte. V HIT-u imajo delavci še vedno kapitalske deleže (Revizijska odločba in revizijsko poročilo v sodnem registru ob preoblikovanju HIT v d.d.), ki jim doslej še niso bili izplačani in se vodi približno 300 sodnih sporov v zvezi s tem.

Izkušnje in spoznanja zahodnih uspešnih gospodarstev so, da so uspešna tista podjetja, ki so v delni ali celo 100 % lasti zaposlenih. Z leti so vlade dovolile z raznimi spremembami zakona vstopanje privatnega kapitala v lastniško strukturo igralnic. Zato menimo, da je odpadel eden glavnih razlogov izključevanja zaposlenih pri lastninjenju igralnic.

Zato predlagamo interno razdelitev delnic Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij (ZLPP) z dopolnjenim 23. členom, ki naj se glasi: Podjetje zaposlenim, bivšim zaposlenim in upokojenim delavcem podjetja lahko razdeli navadne delnice za največ 20 % vrednosti družbenega kapitala po otvoritveni bilanci. Delnice iz prvega odstavka tega člena se glasijo na ime in so prenosljive dve leti od njihove izdaje, razen z dedovanjem. Preostanek delnic do 20 % vrednosti družbenega kapitala iz prvega odstavka tega člena, ki niso bile razdeljene, lahko podjetje na podlagi internega razpisa zamenja certifikate ožjih družinskih članov zaposlenih, ali pa prenese pooblaščenim investicijskim družbam. Pravico do delnic po prvem odstavku tega člena imajo tudi zaposleni v družbah, ki so na podlagi navadnih delnic v večinski lasti podjetja, ki razdeli delnice po tem členu. Podjetje razdeli delnice zaposlenim v zameno za lastniške certifikate iz 31. člena tega zakona. Če zaposleni predložijo podjetju lastniške certifikate v vrednosti, ki presega 20 % vrednosti družbenega kapitala po otvoritveni bilanci, se presežni certifikati lahko uporabijo tudi za notranji odkup delnic. Predlagamo dopolnitev zadnjega odstavka zgornjega člena z besedilom: Pri notranjem odkupu delnic so lahko udeleženi tudi zaposleni na dan uveljavitve tega člena.

PODPREDSIEDNIK KOMISIJE
Andrej Miška